ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Халхгол сумын Музейн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2022/92/НА/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2022 он	*Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,* *Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул* *Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn* *Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа* *Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn* *Ахлах аудитор: Д.Нармандах* *Утас: 7058-4207, Цахим хаяг:narmandakhd@audit.gov.mn* *Аудитор: Г.Ганцэцэг* *Утас: 70003775,* *Цахим хаяг:khaanconsultingaudit@gmail.com*

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 4

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 6

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 6

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 8

3. Аудитын тайлан 10

3.1 Ерөнхий зүйл 10

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 10

3.4 Материаллаг байдал 10

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 11

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 11

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт 11

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 12

3.8 Аудитын гол асуудал 12

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 12

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 12

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 13

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 13

4. Аудитын илрүүлэлт 13

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 13

2117144066
ХТҮ4037 9030891

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗГ	Засгийн газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг
НА	Нотлох аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 7-р баг
ЦТП-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2022.02.25 № 290

танай__________-ны №___________-т

ДОРНОД АЙМГИЙН ХАЛХГОЛ СУМЫН МУЗЕЙН ДАРГА А.ЧИНБАЯН ТАНАА

2117144066
ХТУ4037 9030891

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Халх гол сумын музейн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Халх гол сумын музейн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үзнэ.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

011020063

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**33,890,272.83**	**32,249,793.50**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	33,890,272.83	32,249,793.50
351	**Түүхий эд материал**	50,000.00	195,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,000.00	195,000.00
354	**Хангамжийн материал**	33,840,272.83	32,054,793.50
35410	Бичиг хэргийн материал	3,488,696.00	3,307,400.00
35420	Аж ахуйн материал	29,763,956.83	28,747,393.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	587,620.00	0.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,239,890,367.49**	**1,327,758,189.93**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,239,890,367.49	1,327,758,189.93
392	**Биет хөрөнгө**	1,133,697,867.61	1,221,758,189.93
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	784,603,414.56	784,603,414.56
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(52,841,602.56)	(105,683,205.18)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	20,800,000.00	20,800,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,800,000.00)	(20,800,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	49,448,337.75	50,037,337.75
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,705,144.68)	(21,164,723.83)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	23,255,968.00	28,005,968.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,431,138.76)	(13,992,861.75)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	288,701,969.98	288,701,969.98
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	93,412,300.00	241,379,206.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,746,236.68)	(30,128,915.60)
393	**Биет бус хөрөнгө**	106,192,499.88	106,000,000.00
39301	Програм хангамж	770,000.00	770,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(577,500.12)	(770,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	106,000,000.00	106,000,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,273,780,640.32**	**1,360,007,983.43**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,273,780,640.32**	**1,360,007,983.43**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,273,780,640.32	1,360,007,983.43
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	352,789,793.00	352,789,793.00
51101	Өмч: - төрийн	246,789,793.00	246,789,793.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	211,246,950.08	297,474,293.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	187,819,653.08	211,246,950.08
51220	Тайлант үеийн үр дүн	23,427,297.00	86,227,343.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	709,743,897.24	709,743,897.24
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,273,780,640.32**	**1,360,007,983.43**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**179,677,133.00**	**296,876,156.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**21,505,333.00**	**147,966,906.00**

120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	21,505,333.00	147,966,906.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	21,505,333.00	147,966,906.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,000,000.00	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	11,021,333.00	147,966,906.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	484,000.00	
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**158,171,800.00**	**148,909,250.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	19,930,500.00	7,859,050.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00	1,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	19,630,500.00	6,359,050.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	138,241,300.00	141,050,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	138,241,300.00	141,050,200.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**144,066,136.00**	**210,648,812.89**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**144,066,136.00**	**210,648,812.89**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	143,724,359.11	203,733,176.89
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	90,447,615.23	91,601,794.00
210101	Үндсэн цалин	90,447,615.23	91,601,794.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	11,093,383.67	11,562,970.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,906,820.06	8,232,345.38
210202	Тэтгэмжийн даатгал	930,214.12	915,504.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	137,470.75	727,306.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	744,171.24	153,437.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,374,707.50	1,534,375.78
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	17,304,744.21	15,773,520.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,356,324.21	4,082,200.00
210302	Түлш, халаалт	12,798,420.00	11,291,320.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	400,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	17,970,116.00	7,395,246.00
210401	Бичиг хэрэг	690,036.00	930,196.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,490,760.00	1,675,310.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	440,000.00	528,730.00
210404	Ном, хэвлэл	1,927,250.00	2,587,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	63,520.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,553,700.00	1,610,490.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	10,868,370.00	-
2105	**Нормативт зардал**	-	25,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	25,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,565,700.00	7,029,863.33
210604	Урсгал засвар	3,565,700.00	7,029,863.33
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,053,200.00	1,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,053,200.00	1,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	608,600.00	1,370,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	195,500.00	720,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	240,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,000.00	118,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,100.00	42,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	150,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,000.00	67,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	681,000.00	67,974,283.56
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	681,000.00	2,050,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	-	65,924,083.56

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	341,776.89	6,915,636.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	341,776.89	6,915,636.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	341,776.89	6,915,636.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**35,610,997.00**	**86,227,343.11**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**35,610,997.00**	**86,227,343.11**

2117144066
ХТУ4037 9030891

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	352,789,793.00	709,743,897.24	211,246,950.08	1,273,780,640.32
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**352,789,793.00**	**709,743,897.24**	**211,246,950.08**	**1,273,780,640.32**
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**352,789,793.00**	**709,743,897.24**	**211,246,950.08**	**1,273,780,640.32**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**352,789,793.00**	**709,743,897.24**	**211,246,950.08**	**1,273,780,640.32**
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	86,227,343.11	86,227,343.11
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**352,789,793.00**	**709,743,897.24**	**297,474,293.19**	**1,360,007,983.43**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**158,171,800.00**	**148,909,250.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**158,171,800.00**	**148,909,250.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	19,930,500.00	7,859,050.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00	1,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	19,630,500.00	6,359,050.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	138,241,300.00	141,050,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	138,241,300.00	141,050,200.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**158,171,800.00**	**148,909,250.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**158,171,800.00**	**148,909,250.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**145,646,323.11**	**141,993,615.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	88,624,398.90	91,662,562.00
210101	Үндсэн цалин	88,624,398.90	91,662,562.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,916,600.00	11,502,203.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,851,700.00	8,097,237.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	813,600.00	985,442.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	202,800.00	732,220.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,016,200.00	153,387.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,032,300.00	1,533,917.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	17,654,324.21	15,185,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,356,324.21	4,082,200.00
210302	Түлш, халаалт	13,148,000.00	10,703,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	400,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,174,735.00	13,071,441.00
210401	Бичиг хэрэг	873,000.00	877,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,490,760.00	1,675,310.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	440,000.00	528,730.00
210404	Ном, хэвлэл	3,845,150.00	2,778,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	63,520.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,525,825.00	7,147,981.00
2105	**Нормативт зардал**	6,002,000.00	740,009.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,002,000.00	740,009.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,691,465.00	5,330,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,164,265.00	-
210602	Тавилга	-	700,000.00
210604	Урсгал засвар	4,527,200.00	4,630,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,053,200.00	1,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,053,200.00	1,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	608,600.00	1,370,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	195,500.00	720,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	240,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,000.00	118,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,100.00	42,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	150,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,000.00	67,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	921,000.00	2,130,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	921,000.00	2,130,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**12,525,476.89**	**6,915,635.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12,183,700.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,183,700.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	341,776.89	6,915,635.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	341,776.89	6,915,635.00
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	141,050,200.00	134,134,565.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	141,050,200.00	134,134,565.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	141,050,200.00	134,134,565.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	96,640,200.00	91,662,562.00
210101	Үндсэн цалин	96,640,200.00	91,662,562.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,705,000.00	11,502,203.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,639,400.00	8,097,237.00

210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,016,400.00	985,442.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	813,100.00	732,220.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	203,300.00	153,387.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,032,800.00	1,533,917.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	15,903,700.00	15,185,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,800,000.00	4,082,200.00
210302	Түлш, халаалт	10,703,700.00	10,703,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000.00	400,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	10,137,100.00	10,137,100.00
210401	Бичиг хэрэг	780,000.00	780,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,200,000.00	1,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	480,000.00	480,000.00
210404	Ном, хэвлэл	1,500,000.00	1,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,177,100.00	6,177,100.00
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,496,300.00	3,496,300.00
210604	Урсгал засвар	3,496,300.00	3,496,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,000,000.00	1,000,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,000,000.00	1,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	667,900.00	650,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	240,000.00	240,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,000.00	118,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	59,900.00	42,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	150,000.00	150,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,000.00	67,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	141,050,200.00	134,134,565.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	141,050,200.00	134,134,565.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	141,050,200.00	134,134,565.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	-	1.00
610001	Төсвийн байгууллага		1.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	-	13.00
620001	Удирдах ажилтан		1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан		5.00
620003	Үйлчлэх ажилтан		7.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	-	**13.00**
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)		6.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч		7.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *\/төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**7,859,050.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**7,859,050.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	7,859,050.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,934,341.00
210401	Бичиг хэрэг	97,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	475,310.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	48,730.00
210404	Ном, хэвлэл	1,278,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	63,520.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	970,881.00
2105	**Нормативт зардал**	240,009.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	240,009.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,834,500.00
210602	Тавилга	700,000.00

210604	Урсгал засвар	1,134,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	720,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	720,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,130,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,130,200.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	7,859,050.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	7,859,050.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,500,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,359,050.00
131106	Төсвийн урамшуулал	
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

2117144200 XTY4037 9030891

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Халхгол сумын Музейн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд үндсэн хөрөнгийн бүртгэлийн талаарх зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Хаан консалтинг аудит ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал Э.Нандинчимэг, аудитор Г.Ганцэцэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Д.Нармандах, аудитын менежер И.Сэмжидмаа, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Болортуул нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Халхгол сумын Музейн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 08 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Байгууллагын зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэл нь түүх соёлын өв, уламжлалаа дээдлэн орчин үеийн соёлыг түгээн дэлгэрүүлнэ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллага нь 2018 онд Дорнод аймгийн Засаг даргын захирамжаар батлагдсан "Дорнод аймгийн төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг"-ийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Тус байгууллага нь хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын нэгжгүй бөгөөд хяналтыг байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлэн ажилладаг байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Халхгол сумын Музейн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 төсвийн гүйцэтгэлийн

тайлангаас сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны батлагдсан төсөвт зардлын дүн 137,899.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 2,758.0 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 2,068.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 32,249.8 мянган төгрөг болж 1,640.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авалттай холбоотой байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,520,298.0 мянган төгрөг болж 153,306.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Үндсэн хөрөнгийн данс нь орон нутаг хөгжлийн сангаас 147,967.0 мянган төгрөгийн инженерийн шугам сүлжээ, өөрийн орлогоос худалдаж авсан 5,825.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшлоор нэмэгдсэн байна..

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 127,199.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгийн орлого болон орон нутгаас хуваарилсан мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 54,399.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь урсгал зардал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 141,050.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 141,050.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 141,050.2 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 141,050.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 141,050.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, нийт 141,050.2 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 134,134.6 мянган төгрөг буюу 95.1 хувийн гүйцэтгэлтэй бөгөөд 6,915.6 мянган төгрөг буюу 4.9 хувийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дорнод аймгийн дээд шатны төсвийн захирагчаас 1,500.0 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болгосон нэмэлт орлого 6,359.0 мянган төгрөг, нийт 7,859.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс бараа үйлчилгээний бусад зардалд 2,130.2 мянган төгрөг, хангамж, бараа материалын зардалд 2,934.3 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардалд 720.0 мянган төгрөг, нормативт зардалд 240.0 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 1,834.5 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ, үйл явдал гараагүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Халхгол сумын Музей нь 2021 онд нийт Шилэн дансны мэдээллийн тулгалтаар цахим хуудсанд цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 34,735.7 мянган төгрөгийн 4 орлогын гүйлгээг байршуулаагүй байгаад албан шаардлага хүргүүлэв. Бусад мэдээллийг хуулийн хугацаанд байршуулсан байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Монгол улсын Засгийн газрын 2021 оны 2 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын 1.1-д " Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардал гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах" гэж заасны дагуу бүх шатны байгууллагын төсөв захирагч буюу эрхлэгч тушаал шийдвэр гаргаж хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй бөгөөд 400.0 мянган төгрөгийн зар сурталчилгааны зардал гаргасан зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв .

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 23,000.0 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага, 2 төлбөрийн актыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

- НӨАТ-ын цахим төлбөрийн баримтын бараа, ажил үйлчилгээний нэр төрлийг дэлгэрэнгүй жагсаалтаар хүлээн авч төсвийн гүйлгээг хийж байх.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 4,221.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 2,194.2 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 2,027.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Албан шаардлага

Тайлант онд 5 ААН-ээс 2,194.3 мянган төгрөгийн худалдан авалтын НӨАТ-ын төлбөрийн цахим баримт гаргуулан аваагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-д "Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах", Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх зааврын" 5-д" Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм" заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тохиолдсон байх ба эрх үүрэг батламж мэдэгдлийг хангаж ажиллаагүйд албан шаардлага хүргүүлсэн.

4.2 Зөвлөмж

1. ***Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал***

1.1 ***Илрүүлэлт*** *: УСНББОУС 17 – Үндсэн хөрөнгө-д "Үндсэн хөрөнгө гэдэг нь нэгээс дээш тайлангийн хугацааны туршид ашиглагдахаар хүлээгдэж байгаа биет хөрөнгийг хэлнэ", "үндсэн хөрөнгийг хүлээн авахдаа хөрөнгийг өртгийг найдвартай хэмжиж болохуйц байна" – гэж заасны дагуу 1-ээс дээш жил ашиглагдах боломжтой 2,027.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бараа материалын дансанд бүртгэсэн.*

1.2 ***Өгсөн зөвлөмж*** *: УСНББОУС-ын хэрэгжилтийг хангах, Дорнод аймгийн төсвийн байгууллагын НБББББ-ийн дагуу хөрөнгийн бүртгэлийг хийх.*

Дээрх биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 5 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Халхгол сумын Музей	4	4,221.3	-	-	-	-	3	2,194.3	1	2,027.0